

Han sagde til Per, at den moderne Ingeniørvidenskab ikke kunde fritages for en Del af Ansvaret for den Udadvendthed og Overfladiskhed, som var Nutidsmenneskenes Forbandelse. Det var Maskinindustriens Jag, der nu ogsaa havde smittet det religiøse Liv. Som man paa alle Omraader var bleven vænnet til at faa sine Livsfor nødenheder fremstillede med saa lidt personligt Arbejde som muligt, saadan krævede man nu ogsaa af Troen, at den lod sig erhverve uden for megen Kraft- og Tidsspilde. Og hos Ordets Forkyndere — det være sig nu Præster eller Lægefolk — skortede det jo gennemgaaende ikke paa Villighed til at imødekomme Kravet. Med Stolt hed pegede vi her i Landet paa vore Højskoler, der jo ogsaa efterhaanden havde udviklet sig til formelige Etablissementer, hvor en garanteret Livsanskuelse tilvirkedes fabriksmæssigt i Løbet af tre-fire Maaneder. Det saae ud som et Mirakel, og var dog bare et Bedrag. For at opnaa den forlangte Simplifikation og Prisbillighed erstattede man ganske simpelt Religionen med Poesi, gav Tilværelsen et poetisk Overtræk, en skuffende Fernis. Udbyttet af den sidste Menneskealders saakaldte folkelig-religiøse Vækkelsesarbejde herhjemme havde efter hans Mening ikke været andet end en saadan ferniseret Materialisme.

Det udæskende i Pastor Fjaltrings Tone overfor ham forstemte Per lidt, saa meget mere som Præsten jo kun udtalte, hvad ogsaa han mente om de Ting. Men Manden var ikke længer til at standse.

Om Menneskets Sjæl og Vilkaarene for dens Trivsel — fortsatte han — vidste man ganske vist kun sørgelig lidt; men det syntes dog temmelig sikkert at fremgaa af Historiens som af